

ЕПИЛОГ

На това място трябва да следва финал-развързка на зап-летения сюжет и да се разбере дали добрите герои побеждават лошите. Преведено на езика на философията, това ще рече да разберем дали истината е станала по-убедителна от неистина-та, дали разумът-логос е превъзмогнал мнения и заблуди. И най-сетне, да проверим дали стремежът на човека към абсо-лютното, към получаване на устойчиви ориентири е оправдан.

Всичко това обаче ще оставим да преценят онези, които внимателно са прочели учебника и старателно са посещавали часовете по философия.

А тук ще разкажем една притча.

Според библейското предание човекът живеел безгрижно в Едем, докато един ден, подбуден от змията, дръзнал да вкуси от "дървото за познаване на добро и зло" (Битие 2:17), за което бил строго наказан. "И рече Господ Бог: ето, Адам стана като един от Нас да познава добро и зло; и сега - да не простре ръка да вземе от дървото на живота, та, като вкуси, да заживее вечно. И тогава Господ Бог го изпъди от Едемската градина, да обработва земята, от която бе взет" (Битие 3:22-23).

Човекът напуснал Едем, но запазил копнежа си по дървото на живота и замечтал за вечност и безсмъртие.

Най-напред било нужно да усвои света извън Рая, да ов-ладее неговите пространства, а след това и потока на неговото време.

Отначало скитал бездомен и мъчително бавно превръщал чуждите и непознати територии в обитаеми земи. След това разгадал и овладял ритъма на растенията, опитомил волята на животните, превърнал в мисъл природата, а собствените си

измислици в предмети.

Но все още живеел в недоимъка на времето. Защото, на-пускайки Едем, той попаднал в похабяващата тегиба на труда. Едва успявал да овладее някакво умение и животът започвал да клони към залез. Затова бил угрижен да опитоми времето.

Най-напред укротил неговия ритъм с числовия метроном на календара. С историята и музеите създад хербарии на вре-мето. Научил се да съхранява образи - да очертава профила си и да вае свои мраморни подобия. Разбрал как може да съхранява гласове и движения, да превръща в говорещи образи събитията.

Така човекът овладял пространството и времето на пред-метите. Успял да създаде мъртво подобие на живота - маши-ната - и да го дресира да мисли, имитирайки и комбинирайки неговите собствени мисли. Чрез инструментите и машините се домогнал до миниатюрите на микросвета и до звездните пи-рамиди на галактиките. От едните заел енергия, а към другите изпратил свои знаци.

Най-сетне успял да вникне и в корените на живота. Оста-вало му само да опознае неговите плодове. Тогава щял да стане не само като един от Тях, но и да бъде един от Тях.

Защото човекът е същество, което знае за абсолютното и се стреми към абсолютното.

Труженикът - когато достига до завършеност на своите направи.

Играчът - когато го усеща в самодостатъчността на игро-вия свят.

Художникът - когато постига съвършенство в своите изображения.

Вярващият - в моментите на потапяне в божествената без-крайност.

Добродетелният - в безусловната повеля на дълга.

Мъдрецът - чрез пълнотата на своя живот.

Философът - разпознавайки във всяко нещо някакъв негов отблясък. Защото да философстваме върху нещо, означава да видим неговата връзка с абсолютното.